

ДЕМОКРАТИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

СРЕДАТА

КАКВО Е ДЕМОКРАТИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ?

Демократичното образование е образователен модел, който се базира на два основни стълба:

- Свободно, самоиницирано от детето учене
- Демократично самоуправление на училището, в което с равен глас участват и учениците

Демократични училища има в редица европейски страни, в САЩ, Израел, Австралия, Русия и други

Най-значимите демократични училища, които съществуват и до днес и са вдъхновили създаването на стотици други такива са:

- **Съмърхил в Англия** – основано през 1921г от психолога Александър Нийл
- **Съдбъри Вали в САЩ** – основано през 1968 от Дан и Хана Грийнбърг
- **Демократичното училище в Хадера** – основано от Яков Хехт през 1987г. Към момента в Израел има повече от 30 демократични училища

КОНЦЕПЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СРЕДА В ДЕМОКРАТИЧНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- Средата се възприема като третия учител – невидим инструмент за развиване. Подтиква и регулира процесите. Тя е създадена по начин, който предразполага към търсене, откривателство, усъвършенстване, провокира задаването на въпроси; предоставя възможности за изследване.
- Средата и начина, по който е организирана, осигурява протичане на естествени процеси на учене и развитие, непрестанна промяна и обновяване.
- Средата е ненасилственият инструмент, посредникът между детето, възрастния и морето от знание. Същевременно е израз и следствие от взаимодействието им.
- Средата въплъщава принципите на ненасилие и на свободно демократично образование, където ученето/средата/личността не се подлагат на установени норми, не се третират като затворена и застинала схема, към тях се подхожда като към пулсираща обновяваща се, жива, естествена, вдъхновяваща, интригуваща, взаимосвързана система.
- Средата е отворена платформа, която се оформя от възрастните-учители и се доизгражда от идеите и проектите на децата.
- Средата е безопасно пространство за учене, почивка, общуване, забавление, игра
- Средата предоставя възможности за личностно, духовно, емоционално, социално и творческо развитие, според търсенето на децата
- Средата съдържа стимули за изучаване на основни компетенции

ЕЛЕМЕНТИ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СРЕДА В ДЕМОКРАТИЧНОТО УЧИЛИЩЕ

Обособени пространства:

Пространства-кабинети, при които акцент е водещата фигура на възрастен, който е организирал средата и замислил процесите - той е там с цел предаване на структурирано знание, приемственост, наслагване на знания в различни области и науки. Това са например специално обзаведени кабинети, зелени класни стаи на открито, места за дискусии, лекции, четене

Творчески пространства

Кътове за изобразително изкуство, музика, театър, фотография, в които децата се вдъхновяват и водят от творчески личности и в същото време ги използват и самостоятелно за самоиницирано творене.

Експериментални пространства:

Места, при които крайният резултат не е предмет на занимание, а акцент е търсенето, експеримента и опознаването - например ателиета и кътове по изкуства за свободно ползване, малки научни лаборатории, които придобиват всеки ден различен облик, защото са в ръцете на своите малки стопани и експериментатори. Имат възможност да се вдъхновяват и разгръщат творчеството, което тече постоянно и навсякъде. Не е нужно да има постоянство и последователност - играта, свободата, опознаването са водещи. В тези пространства децата имат свободата да движат всичко (без да нараняват някого или нещо)

Обединяващи пространства: място за провеждане на Училищните събрания, център, място за изложения, галерии, общуване

Пространства за спорт и движение: пространства – външни и вътрешни, чието предназначение е свободното движение и развиване на двигателна култура, трениране на различни по вид спортове.

Пространства за почивка и уединение: обособени пространства, които осигуряват нужното спокойствие и отдиш през деня

ОБЩНОСТ ЗА
ДЕМОКРАТИЧНО
ОБРАЗОВАНИЕ

изборът за учене е личен

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

www.odo.bg
dem.edu.bg@gmail.com